

Дуже важливо відмітити, що ці зміни зумовлені не лише необхідністю структурно і функціонально співвідносити систему освіти Румунії з європейською, а також внутрішніх процесах розвитку, оптимізації та інновації освіти дорослих задля задоволення вимог ринку праці.

На нашу думку, цей феномен є адекватним існуючій соціальній системі цінностей, був модифікований шляхом вилучення комуністичної організації та індивідуального переосмислення свободи для його виявлення та вираження.

В такому новому контексті індивід може обрати максимум переваг для розкриття власного навчального потенціалу.

Розкриваючи цю перспективу, програми освіти дорослих можуть впровадити не лише *соціальну користь*, яка уможливить прогрес румунського суспільства, а також *особисту вигоду*, яку кожен зможе реалізувати шляхом задоволення індивідуальних досягнень, які особа відкриє і отримає користь від свого потенціалу.

Література

European Council (2003). *The Implementation of permanent educational strategies in Europe. A report on the progress registered following the Council in 2000, regarding permanent education, elaborated by the European Training Foundation - ETF) on the request of the European Council* (3rd of October 2003);

Ministry of Education (2005). *Appendix to the Minister's order no 3928 from 21st of April 2005 regarding the quality of educational services within the higher education.*

Ministry of Education (2005). *Trainer's status.* Accessed from Internet on 20th September 2005, <www.edu.ro>.

Ministry of Education (2005). *The status of the pedagogical practice mentor.* Accessed on 28th of September, 2005 <www.edu.ro>.

Neculau, A. (2004). *The adults' education: Romanian experiences.* Iasi, Polirom Publishing House.

Petrescu, I.C. (1929). *School and life,* Bucharest, House of Schools Publishing House;

Sava, S. and Matache, M. (2003). *A portrait of adults' education in Romania.* Accessed from Internet on 2nd of November 2005 <<http://www.irea.uvt.ro/portreeng.doc>>.

Liliana EZECHIL "A Short Presentation of Adult Education in Romania: A Psychopedagogical Perspective".

Sava, S. (2001). *Adults' education in Romania: Educational, cultural and social politics. The volume of the first National Conference on Adults' Education, Timisoara, The Almanack of Banat Printing House.*

Schifirnet C. (1997). *Changing Adults' Education.* Bucharest, Fiat Lux Printing House.

УДК 378.147.111 (430)

М.М. ПАРХОМЧУК

ПІДГОТОВКА ВЧИТЕЛІВ ІНОЗЕМНИХ МОВ ЗА ДИСТАНЦІЙНОЮ ПРОГРАМОЮ «РАННЄ ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ» У НІМЕЧЧИНІ: ІСТОРИЧНИЙ ТА МЕТОДИЧНИЙ АСПЕКТИ

Анотація. У роботі розглядається питання підготовки вчителів іноземних мов початкових шкіл Німеччині за дистанційною програмою «Раннє вивчення іноземних мов». Особлива увага приділяється аналізу структурної побудови курсу та історико-педагогічному аспекту провадження даної програми.

Ключові слова: вчитель іноземних мов, рання іншомовна освіта, проект Е-лінго.

Аннотация. В работе рассматриваются вопрос подготовки преподавателей иностранных языков начальной школы Германии по дистанционной программе «Раннее изучение иностранных языков». Особое внимание уделяется анализу структурного построения курса, а также историко-педагогическому аспекту введения этой программы.

Ключевые слова: преподаватель иностранных языков, раннее изучение иностранных языков, проект Е-линго.

Annotation.The article deals with the problem of foreign languages teachers of German primary schools training at the distant programme "Early foreign language education". The analysis of the structural course's construction and the historical pedagogical aspect of the programme implementation are of special attention in the article.

Key words: foreign languages teacher, early foreign languages education, project E-lingo.

Постановка проблеми. В останні роки в Україні, Росії та країнах Ради Європи посилено ведеться дискусія навколо питання раннього вивчення іноземних мов у початкових навчальних закладах. Його значення розглядається на міжнародному освітньому, науковому та соціальному рівнях і як наслідок має важливе освітнє та політичне значення.

Знання двох іноземних мов вже тривалий час є метою країн Європейського Союзу та Ради Європи. Щоб досягнути цієї мети діти молодшого шкільного віку повинні вивчати іноземні мови з кваліфікованими вчителями іноземних мов. Питання підготовки вчителів іноземних мов з наголосом на раннє навчання іноземних мов стало предметом досліджень та нових ідей багатьох науковців.

Урок іноземних мов у початковій школі вимагає від учителів дуже впевненого та активного володіння не лише методично-дидактичними знаннями, а й мовними компетенціями. Вони повинні мати відповідну до загальноприйнятих норм вимову та інтонацію, використовувати у мовленні не лише багатий словниковий запас, а й сталі фразеологічні звороти [7,42]. Тому можна стверджувати, що раннє навчання іноземних мов у початкових навчальних закладах потребує спеціальної освіти вчителів.

Оскільки вивчення іноземних мов у початкових початкових закладах України є обов'язковим, починаючи з першого класу, то виникає необхідність вивчення та критичного осмислення європейського досвіду підготовки вчителів іноземних мов початкової школи.

У Федеративній Республіці Німеччині питанню ранньої іншомовної освіти та підготовці кваліфікованих вчителів іноземних мов приділяється особлива увага. Ряд вищих навчальних закладів Німеччини створив нову програму «Раннє вивчення іноземних мов», навчання за якою здійснюється виключно за дистанційною формою у мультимедійному режимі. Цей проект дає змогу вчителям іноземних мов початкових шкіл Німеччини за допомогою мережі Інтернет дистанційним способом не лише підвищити свою кваліфікацію, а й здобути диплом експерта з раннього навчання іноземних мов.

У зв'язку з тим, що вчителі іноземних мов у початкових школах України мають недовготривалий досвід роботи з молодшими школярами ми вважаємо за потрібне проаналізувати німецький досвід провадження дистанційної програми навчання «Раннє вивчення іноземних мов».

Метою нашої статті є висвітлення досвіду організації дистанційної форми навчання за напрямом «Рання іншомовна освіта» у Німеччині.

Аналіз наукових досліджень та публікацій. Питанню ранньої іншомовної освіти та проблемі підготовки вчителів іноземних мов присвячено ряд наукових досліджень вітчизняних та європейських вчених. Проблему підготовки кваліфікованого вчителя іноземних мов досліджували українські науковці О.Ю.Кузнецо-

ва, С.Ю. Ніколаєва, Т.В. Зубенко, М.І. Тадеєва. У статті О.Ю. Кузнецової «Особливості підготовки вчителів іноземних мов у європейських країнах» висвітлено структуру та зміст підготовки майбутніх вчителів іноземних мов у країнах ЄС [1]. У статті М.І. Тадеєвої «Формування педагогічної компетентності майбутнього вчителя іноземних мов: європейський вимір» проаналізовано основні компоненти професійної компетентності вчителя в країнах Європейського Союзу та в Росії [2].

Проблема формування професійної компетентності вчителя іноземних мов початкової школи та питання впровадження дистанційного курсу навчання «Раннє вивчення іноземних мов» розглядаються також у роботах таких європейських вчених як Анжеліка КубанекТерман (Angelika Kubanek-German), Юрген Мертенс (Jbrgen Mertens), Інец де Флоріо-Ханзен (Inez de Florio Hansen), Гізела Шмід-Шонбайн (Gisela Schmidt-Schnbein), Ренате Крюгер (Rente Kruyger) та ін.

Виклад основного матеріалу. У зв'язку зі створенням єдиного мовного простору у країнах Ради Європи та прийняттям концепції багатомовності «Рідна мова та дві іноземні» іншомовна освіта молодших школярів у Німеччині набуває все більшого значення. Вагомість ранньої іншомовної освіти у Німеччині відображається у введенні у початкові школи різних федеральних земель Німеччини вивчення однієї чи кількох іноземних мов [5, 6]. Ця тенденція охопила більшість країн Європейського союзу. У зв'язку з особливостями навчання цієї вікової групи школярів виникла потреба у кваліфікованих вчителях іноземних мов, які спеціалізуються саме на навчанні іноземних мов у початкових навчальних закладах.

Вчителі займають ключову позицію у процесі навчання іноземних мов. Швейцарська дослідниця Франциска Ронкороні-Вазер (Francesca Roncoroni-Waser) у рекомендаціях до уроку іноземних мов у початковій школі вказує, що «такі постулати як внутрішня диференціація, самовизначення у навчальному процесі та особистісно-орієнтований підхід до навчання іноземних мов докорінно змінили не лише роль вчителя, а й учня: метою занять не є тільки набуття знань, а й організація спланованих, регулярних та мобільних занять з іноземних мов і консультацій» [7, 42]. Зрозумілий виклад навчального матеріалу вчителем є єдиним джерелом знань на ранньому уроці іноземних мов і відіграє дуже важливу роль: він повинен бути автентичним, зрозумілим та доступним для опрацювання молодшими школярами.

Процес підготовки вчителів іноземних мов вищими навчальними закладами Німеччини зіткнувся з великою кількістю критичних поглядів, коли мова зайшла про ранню іншомовну освіту в початкових школах Німеччини. Причиною цьому стала наявність дуже великої кількості університетських навчальних дисциплін, які мають здебільшого наукове (мовознавство, літературознавство, культурологія), а не дидактичне значення. Німецький науковець Вольфганг Цюдатіс (Wolfgang Zydatis) стверджує, що «більшу частину часу вузівської підготовки вчителів займає вивчення того, що досліджують філологічні дисципліни» [10, 9]. У зв'язку з цим у вищих навчальних закладах Німеччини виникла пропозиція розділити процес підготовки кваліфікованих кадрів з раннього навчання іноземних мов на дві Частини: дидактично-методичну та мовну практичну підготовку. При цьому дидактично-методичні компетенції повинні бути тісно пов'язаними з міжкультурним аспектом вивченням іноземних мов. У перспективі студенти такої спеціальності мають отримати кваліфікацію експерта по вивченню мов та експерта з міжкультурного навчання та діяльності [6, 36]. Так виникла ідея проекту Е-лінго (E-LINGO) - дидактики раннього вивчення іноземних мов. Поштовхом до впровадження цьо-

го проекту стала конференція вищих навчальних педагогічних закладів федеральної землі Баден-Вюртемберг, на якій група експертів представили свої погляди щодо дистанційного вивчення англійської та французької мов у сфері початкової освіти Німеччини. Все це знайшло своє відображення у спільному проекті педагогічних університетів Баден-Вюртембергу та університету імені Юстуса Лібліга у місті Гісен, який отримав назву Е-лінго. 21 травня 2001 року наглядова рада федеральної землі Баден-Вюртемберг прийшли до рішення відкрити в університетах спеціальність «Раннє вивчення іноземної мови», навчання за якою передбачало мультимедійну дистанційну форму вивчення.

Проект Е-лінго спочатку було заплановано на чотири роки (жовтень 2002-вересень 2006 року). Навесні 2003 року до цього проекту приєдналася федеральна земля Гессен [6, 37]. Цільовою групою були вчителі іноземних мов початкової школи, а мультимедійна дистанційна форма навчання була новою формою підвищення кваліфікації, новим шляхом набуття методично-дидактичних знань та навичок роботи з молодшими школярами у процесі вивчення іноземних мов. Слід зазначити, що обов'язковою вимогою до майбутніх учасників даного проекту була наявність попереднього шестисеместрового навчання. Незалежно цього було поставлено ще одну вимогу: сертифікат, що засвідчує володіння іноземною мовою на рівні B2 відповідно до Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти [9, 24].

Дистанційна модель підвищення кваліфікації вчителя іноземних мов початкової школи була запропонована німецьким науковцем Юргеном Мертенсом у 2000 році. Програмне забезпечення дистанційного курсу розробив Кюрцель Леоні. Дистанційна програма навчання Е-лінго - дидактика раннього вивчення іноземних мов має наступну структуру:

- 4-семестрове професійно-орієнтоване наукове навчання;
 - академічний диплом;
- модульна побудова курсу;
- поділ дистанційного навчання на певні фази: фазу наочного навчання та закордонну фазу.

Одиниці дистанційного навчання будо доповнено фазами наочного навчання, які виконували особливо важливі функції у процесі навчання за даним проектом. Вони є обов'язковими складовими частинами навчання і слугують

- введенню навчальної бази для дистанційної форми навчання;
- як форум для спільного обміну досвідом з опорою на наукові презентації;
- теоретично обґрунтований практичний самоаналіз.

Водночас учасники проекту розвивають у процесі роботи навички функціонального застосування певної іноземної мови.

Так вони вивчають практичний досвід раннього навчання іноземних мов інших учасників проекту та вивчають додаткові теоретичні пропозиції.

Закордонні фази з наголосом на мовно-практичну та країнознавчу область доповнюють комбінацію віртуальним начальним оточенням та контактним навчанням [6, 44]. Слід зазначити, що використання новітніх комп'ютерних технологій в процесі підготовки вчителя іноземних мов тісно пов'язано з організацією самонавчання, а також з формуванням Європейського електронного мовного портфоліо [2].

Зміст навчання проекту орієнтуються насамперед на вимоги до учнів початкової школи: «Дидактика навчання іноземних мов у початковій школі орієнтується

на вікові особливості дитини» [8, 89]. Вибір змісту навчання орієнтується на дві центральні області компетенцій:

- міжкультурна компетенція діяльності;
- навчальна компетенція міжкультурного підходу (до дітей).

Схема 1

Індивідуальна мовна компетенція охоплює досвід роботи вчителя у професійній сфері, рівень володіння іноземною мовою, а також конкретні знання про культуру країни, мова якої вивчається. Під міжкультурною компетенцією діяльності слід розуміти позицію, в якій вчитель змушений описувати іноземною мовою важливі життєві аспекти, зважаючи насамперед на культуру та різні країнознавчі аспекти країни, мова якої вивчається. Третьою компетенцією даної схеми є компетенція навчання (планування уроків). Компетенція навчання - це уміння вчителя в рамках начального процесу ініціювати та запроваджувати міжкультурне навчання [6, 39].

Проект Е-лінго відрізняється від інших навчальних моделей тим, що підхід до професійної діяльності не ґрунтується на основі традиційного навчального плану. Даний курс навчання поділено на дванадцять модулів навчання відповідно до певної теоретичної та практичної тематики.

Модуль: Як діти вивчають іноземні мови? В даному модулі опрацьовано перебіг вивчення іноземних мов в природних за зумовлених обставинами ситуаціях навчання. Наголос ставиться на вивчення мов дітьми дошкільного та молодшого шкільного віку.

Модуль 2-3: Тексти та види текстів. Предметом цих модулів є вибір та застосування текстів у процесі раннього вивчення іноземних мов. На конкретних прикладах розроблено, які історії, пісні та скоромовки можуть бути використані для успішного вивчення іноземних мов.

Модуль 4-5: Інтегративна робота I та II. У першому з цих двох модулів вказується, як потрібно зважаючи на вікові особливості учнів розвивати чотири класичні уміння: аудіювання, мовлення, читання та письмо. У другому модулі висвітлено питання зв'язку між мовним та предметним навчанням.

Модуль 6: Робота над словниковим запасом та граматику. У даному модулі висвітлено, яким чином потрібно опрацьовувати лексичний та граматичний матеріал з дітьми 4-10 років.

Модуль 7: Використання мультимедійних та інформаційних технологій на уроці іноземної мови у початковій школі.

Модуль 8-9: Підготовка власних та оцінка існуючих початкових матеріалів для раннього вивчення іноземних мов.

Модуль 10: Робота над завданнями. Вивчення іноземних мов відбувається найефективніше в процесі виконання конкретних завдань або роботи над проектами.

Модуль 11-12: Соціальна та робоча форми у початковому ступені освіти. Навчання у початковій школі залежить головним чином від використання наочності. Використання засобів інформації відіграє важливу роль у застосуванні даного дидактичного принципу [6, 40-41].

Кожен модуль складається з кількадечної наочної фази та тримісячної Online фази. Під час роботи в Online режимі вчителі опрацьовують теоретичний навчальний матеріал на таку тематику як наприклад «Використання мовного портфоліо», «Міжкультурне навчання», «Відкриті форми уроків» або «Особистісно-орієнтована робота над словниковим запасом» [3, 39].

Таблиця 1

Структурно-тематична схема модуля

Модуль 1	Наочна фаза 1	Знайомство Введення у початковий процес Інтегрована мовна практика
	Online фаза 1 (4 тижні)	Процес навчання та дослідження
Модуль 2	Наочна фаза 2	Опрацювання Online фази 1
		Міжкультурне навчання
		Робота з автентичними матеріалами
		Вступ до теми «Storytelling»
		Презентація книг з малюнками
Модуль 3	Наочна фаза 3	Портфоліота навчальний підручник
		Обмін навчальними матеріалами
		Інтегрована мовна практика
		Розповідь історій
		Тема «Storytelling»: науковий проект
Модуль 4	Online фаза 2 (3 місяці)	Тема «Storytelling»: науковий проект
		Тема «Storytelling»: науковий проект
		Тема «Storytelling»: науковий проект
		Тема «Storytelling»: науковий проект
		Тема «Storytelling»: науковий проект
Модуль 5	Наочна фаза 3	Презентація результатів наукових досліджень
		Методико-дидактичні принципи уроку
		англійської (французької) мови
		Особистісно-орієнтована робота над
		словниковим запасом
Модуль 6	Online фаза 3 (3 місяці)	Обмін навчальними матеріалами
		Інтегрована мовна практика
		Виставка навчальних підручників та матеріалів
		різних видань
		Створення нових та критичний аналіз існуючих
Модуль 7	Online фаза 3 (3 місяці)	навчальних матеріалів: науковий проект
		навчальних матеріалів: науковий проект
		навчальних матеріалів: науковий проект
		навчальних матеріалів: науковий проект
		навчальних матеріалів: науковий проект

Впровадження модульної системи навчання в рамках проекту Е-лінго відбувалося в процесі численних експериментів. Так, наприклад п'ятий модуль «Інтегрована робота над мовним рівнем» випробовувався з 9 лютого по 11 травня 2006 року в університеті імені Юстуса Лютблага у місті Гісен (Німеччина). Підвищення кваліфікації почалося одноденним семінаром, в якому взяли участь 10 вчителів іноземних мов початкових шкіл Німеччини та лектори проекту Е-лінго. Протягом наступних трьох місяців учасники проекту працювали індивідуально, в тандемі або в групах [3, 40].

Головна роль в процесі навчання за програмою проекту Е-лінго «Раннє вивчення іноземних мов» відводиться лектору-наставнику, який підтримує зв'язок із задіяними учителями та проводить заняття за допомогою Інтернету. Наставники не лише вказують учасникам проекту на їх помилки, а й на визнання проблеми дефіциту знань, розуміння завдання, виконання завдання та використання вивченого матеріалу [4, 111].

Починаючи з літнього семестру 2004 року, дванадцять вчителів англійської та відповідно французької мов федеральних земель Баден-Вюртемберг, Баварія, Гессен, Нижня Саксонія, Райнланд-Пфальц та Саксонія розпочали навчання за методикою Е-лінго [11]. А в 2006 році вони успішно закінчили навчання за даним дистанційним курсом. І результати першої фази впровадження проекту були дуже позитивними [5,18]. У 2006 році почалася друга фаза дистанційної підготовки спеціалістів за програмою «Раннє навчання іноземних мов», в якій взяли участь двадцять два студенти. У вересні 2007 року ця спеціальність отримала акредитацію.

Висновки. Практика впровадження дистанційного курсу навчання за програмою «Раннє вивчення іноземних мов» успішно впроваджується у Німеччині починаючи з березня 2004 року. Цільовою групою є вчителі іноземних мов початкової школи та вихователі дитячих садків, а мультимедійна дистанційна форма навчання є новою формою підвищення кваліфікації, новим шляхом набуття методично-дидактичних знань та навичок роботи у ранньому навчанні іноземних мов. Навчання триває два роки та має дванадцятимодульну структуру курсу, яка передбачає поєднання навчання практики та теорії, сучасних форм роботи з дітьми у початковій школі. Досвід Німеччини у впровадженні проекту Е-лінго має позитивний результат у підготовці кваліфікованих вчителів іноземних мов початкової школи.

Література

1. *Особливості підготовки вчителів іноземних мов у європейських країнах* / О.Ю. Кузнецова // *Вісник Житомирського державного університету* - 2009. - № 47. - С. 66-71.
2. *Формування педагогічної компетентності майбутнього вчителя іноземних мов: європейський вимір* [Електронний ресурс] / МІ Тадеєва // *Інформаційні технології і засоби навчання*. - 2009. - № 5 (13). - Режим доступу до журналу: <http://ime.edu.ua.net/em.html>.
3. Claus A., Schmidt T. *E-lingo in der zertifizierten Weiterbildung - Merkmale, Entwicklung und Evaluation* / Anette Claus, Torben Schmidt // *E-LINGO - Didaktik des frühen Fremdsprachenlernens: Erfahrungen und Ergebnisse mit Blended Learning in einem Masterstudiengang*. - Gunter Narr Verlag Tübingen, 2008. - S. 36-45.
4. Meier-Hafner S., Mellor-Schwartz V., Schielein C. *Schriftliches Feedback in teitvirtualisierten Studiengängen* / Silke Meier-Hafner, Vivienne Mellor-Schwartz, Chrystele Schielein // *E-LINGO - Didaktik des frühen Fremdsprachenlernens: Erfahrungen und Ergebnisse mit Blended Learning in einem Masterstudiengang*. - Gunter Narr Verlag Tübingen, 2008. - S 108-125.
5. Mertens J., Schocker-von Dittfurth. *E-Lingo - Didaktik des frühen Fremdsprachenlernens: Ein, länderübergreifendes Kooperationsprojekt - Abschlussbericht zur I. Entwicklungsphase* / Jürgen Mertens, Marita Schocker-von Dittfurth. — Stuttgart: Landesstiftung Baden-Württemberg. - 2006. - S. 21.

6. Mertens J., M. Schocker -von Ditzfurth. *Lehrerbindung für den Fremdsprachenfrühbeginn - neue Wege / Adelheid Kierepka, Renate Krüger, Jürgen Mertens, Markus Reinfried // Frühes Fremdsprachenlernen im Blickpunkt. Status quo und Perspektiven.* - Gunter Narr Verlag Tübingen, 2004. - S. 35-49.

7. Roncoroni-Waser F. *Gutachten: Frühfremdsprachenunterricht in der Volksschule / Francesca Roncoroni-Waser.* - Bern, 2002. - 67 S.

8. Schmid-Schönbein G. *Didaktik: Grundschulenglisch / Gisela Schmid-Schönbein.* — Berlin: Cornelsen, 2001.

9. Schocker-von Ditzfurth M. *Berufsqualifikation im Blended Learning Format: der Masterstudiengang E-lingo / Marita Schocker-von Ditzfurth // E-LINGO - Didaktik des frühen Fremdsprachenlernens: Erfahrungen und Ergebnisse mit Blended Learning in einem Masterstudiengang.* - Gunter Narr Verlag Tübingen, 2008. - S. 23-38.

10. Zydatis Wl. *Leitforstellungen einer zukunftsfähigen Fremdsprachenlehrausbildung / Wolfgang Zydatis // Fremdsprachenlehrausbildung - Reform der Konkurs - 1998.* - Berlin: Langenscheidt. - S. 1-16

11. www.e-hnqo.de/Stuiengang_d3.html.

УДК 378(931)

В.Ф.СТАВЦЕВА

СЕРЕДНЯ ТА ВИЩА ОСВІТА НОВОЇ ЗЕЛАНДІЇ: НАСТУПНІСТЬ І ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

Анотація. У статті проаналізовано наступність у системі освіти Нової Зеландії, досліджено проблеми становлення і розвитку системи середньої освіти країни, описано суспільні події, взаємозв'язки та послідовність реформ, які вплинули на зміни в системі шкільної освіти. Також приділено значну увагу важливим законам і нормативним освітнім актам. Визначено роль держави в запровадженні обов'язкової середньої освіти для всіх дітей країни.

Ключові слова: наступність, структура, закон про освіту, реформи, шкільний атестат, вища освіта, університет, навчальна програма.

Анотация. В статье проанализирована последовательность в системе образования Новой Зеландии, исследованы проблемы становления и развития системы среднего образования указанной страны, описаны события, взаимосвязи и последовательность реформ, которые повлияли на изменения в системе школьного образования. Также уделяется внимание важным законам и нормативным образовательным актам. Обозначено место государства во внедрении среднего обязательного образования для всех детей страны.

Ключевые слова: последовательность, структура, закон об образовании, реформы, школьный аттестат, высшее образование, университет, программа.

Annotation. The article focuses upon the study of the university education consistency, establishment and development of the system of secondary education in New Zealand is under consideration. The main events, interconnections and consistency of the reforms that influenced on the changes in the system of school education are described. The attention is paid to the main laws and educational acts. The role of the government in the increasing function of compulsory secondary education is analyzed.

Key words: consistency, system, Education Act, reforms, school certificate, tertiary education, university, syllabus.

Проблема розуміння розвитку і долі вітчизняної освіти в третьому тисячолітті може бути вирішена завдяки аналізу засад сучасної освіти в інших країнах та її взаємодії з іншими освітніми системами. Вивчення зарубіжного досвіду допома-